

РЕЗУЛЬТАТИ ПОЕТАПНОГО ЛІКУВАННЯ ПАТОЛОГІЧНИХ ПЕРЕЛОМІВ ДОВГИХ ТРУБЧАСТИХ КІСТОК НА ТЛІ МЕТАСТАТИЧНОГО УРАЖЕННЯ

Ільницький О.В., Костюк А.Н., Проценко В.В., Солоніцин Є.О.

ДУ“Інститут травматології та ортопедії НАМН України” Київ, Україна

Вступ Метастатичне ураження кісток зустрічається в 4-6 разів частіше, ніж первинні пухлини кісток. Метастатичні пухлини проявляються вираженими болями, які посилюються при патологічних переломах, що як правило призводить до порушення функції кінцівки. Хірургічне втручання у випадку метастатичного ураження кісток спрямовано на покращення якості життя хворих, можливості відновлення функції ураженої кінцівки у найкоротші строки та продовження специфічного лікування. Представлений матеріал ґрунтується на результатах обстеження та поетапного лікування пацієнтів з метастатичними пухлинами довгих трубчастих кісток кінцівок.

Мета роботи Показати ефективність поетапного лікування патологічних переломів довгих трубчастих кісток на тлі метастатичного ураження.

Матеріали та методи Поетапне лікування з приводу патологічних переломів довгих трубчастих кісток на тлі метастатичного ураження проведено 27 пацієнтам. Чоловіків було 12, жінок - 15, у віці від 31 до 72 років. Лікування заключалося в черезкістковому позавогнищевому остеосинтезу стрижневими апаратами зовнішньої фіксації Костюка з подальшим проведенням на метастатичне вогнище ураження кістки променевої терапії (ПТ) до сумарної осередкової дози (СОД) - 40 Грей та через 4 тижні після останнього сеансу ПТ виконувалася органозберігаюча операція. Виконані наступним етапом органозберігаючі операції: сегментарні резекції кістки з ендопротезуванням суглобів у 8 пацієнтів: кульшового суглоба у 3 пацієнтів, діафіза плечової кістки - 2, ліктьового - 2, колінного - 1. Морфологічний тип пухлини: рак молочної залози (2), рак легені (1), рак нирки (2), рак щитоподібної залози (1), мієломна хвороба (1). Інтрамедулярний остеосинтез виконаний у 6 хворих. Метастатичне ураження локалізувалося в діафізі (1), проксимальному (1) і дистальному (1) відділах стегнової кістки, діафізі (3) плечової кістки. Морфологічний тип пухлини: рак легені (2), рак нирки (2), мієломна хвороба (2). Накістковий остеосинтез металевими пластинами з застосуванням поліметилметакрилату виконаний у 7 хворих. Морфологічно зустрічалися: рак легені (3), рак молочної залози (2), рак нирки (1), меланома (1). Метастази локалізувалися в діафізі (1) і дистальному (3) відділі стегнової кістки, діафізі (1) плечової кістки, в проксимальному (1) відділі і діафізі (1) великогомілкової кістки. До та після етапу хірургічного лікування та етапу променевої терапії пацієнти отримували поліхіміотерапію, гормонотерапію, бісфосфонати, імунотерапію, таргетну терапію.

Результати У 6 (22,2%) пацієнтів відбулася консолідація патологічного перелому після застосування черезкісткового позавогнищєвого остеосинтезу, бісфосфонатів і променевої терапії. Післяопераційні ускладнення склали 7,4%. Рецидиви пухлини виявлені у 5 (18,5%) пацієнтів. Після проведеного органозберігаючого хірургічного лікування отримані наступні функціональні результати кінцівки: відмінні у 5 (18,5%) пацієнтів, добрі у 12 (44,5%), задовільні у 10 (37%).

Висновок Методика черезкісткового позавогнищєвого остеосинтезу стрижневими апаратами зовнішньої фіксації Костюка може бути як самостійним (разом з променевою терапією) так і проміжним методом лікування патологічних переломів довгих трубчастих кісток на тлі метастатичного ураження.